

VR LAKKAUTTAA HAUKIVUOREN JUNALIIKENTEEEN 11.8.2014 ALKAEN

Liikenne- ja viestintäministeriö antoi 6.6. julkisuuteen 4.6. liikenneministeri Virkkusen allekirjoittaman päätöksen Haukivuoren junavuorojen lakkauttamisesta kokonaan 11.8.2014 alkaen.

Alla asian käsittelyn keskeiset vaiheet 10.4. – 6.6.2014 väliseltä ajalta haukivuorelaisten näkökulmasta tarkasteltuna.

VR ilmoitti 10.4.2014 lakkauttavansa Haukivuoren junavuorot 11.8.2014 alkaen nopeuttaakseen yhteyttä HKi – Kuopio, kaikki tekijät huomioon ottaen, 10 minuutilla. Haukivuoren pysähdyksen osuus tuosta kokonaisuudesta on 3 min. Tätä VR ei mainitse. VR perusteli päätöstä myös sillä, että 12 000 matkustajaa vuodessa on liian vähän.

Nyt 4.6. lakkautusasiakirjassa matkustajia onkin 15 000, mutta heitä on edelleen liian vähän, jotta junapysähdyksiä kannattaisi jatkaa Haukivuorella. VR:n yhteiskuntasuhde- ja ympäristösuhdejohtaja Otto Lehtipuu toteaa L-S:ssa 6.6., että ”Haukivuoren pysähtymisen poisjättäminen voi nopeuttaa junavuoroja jopa puoli tuntia. Aikahyötyä VR saa pysähdyksen lisäksi siitä, että junien kohtaamiset voidaan järjestää tehokkaammin.” Haukivuoren junapysähdys kestää kyllä edelleenkin vain sen 3 min, joten ollakseen uskottava Otto Lehtipuun tulisi perustella julkisuudessa Haukivuoren junapysähdysten lopettamisen vaikutukset aikataulunopeutuksiin huomattavasti yksityiskohtaisemmin.

Haukivuoren aluejohtokunta esitti kokouksessaan 17.4. yksimielisesti Mikkelin kaupungin hallitukselle, että se ottaisi vastustavan kannan VR:n suunnitelmaan lakkauttaa Haukivuoren junaliikenne 11.8. alkaen.

Mikkelin kaupungin hallitus teki kokouksessaan 28.4. yksimielisesti VR:n suunnitelmaa vastustavan päätöksen: ”Mikkelin kaupunki edellyttää, että VR ylläpitää Haukivuoren junapysähdysten yksinoikeussopimuksen ehtojen mukaisesti ja liikenne- ja viestintäministeriö pitää kiinni yksinoikeussopimuksen ehdoista eikä hyväksy tätä tai muita vastaavia palveluiden heikennyksiä. Mikkelin kaupunki on valmis neuvottelemaan seutulipun käyttöönotosta Mikkelin kaupungin alueella pysähtyvissä junissa yksinoikeussopimuksen ehtojen mukaisesti. Korvaavan bussiliikenteen järjestäminen tulee sekä valtiolle että Mikkelin kaupungille huomattavasti kalliimmaksi kuin seutulipun käyttöönotto junassa.”

Haukivuoren aluejohtokunta on vedonnut asiassa liikenneministeri Virkkuseen 28.4. ja 3.5. EU-edustaja Tarja Cronbergin välityksellä omistajaohjausministeri Pekka Haavistoon. Molemmille luovutettiin laaja perusteluaineisto ja yli 1300 ihmisen allekirjoittama tukiadressi.

VR: suunnitelmaa vastustavat kansalaismielenilmaukset järjestettiin 3.5. ja 10.5. Haukivuoren rautatie-asemalla ja matkustamalla joukolla junalla Mikkeliin. Molempiin osallistui noin 250 ihmistä.

Teemme 7.5. internetissä lipun osto kokeen välille Helsinki – Haukivuori, Helsinki – Rovaniemi koskien matkustuspäiviä 10.8. ja 11.8. Toteamme, että lipun ennako osto netin kautta toimii molempina päivinä Rovaniemelle, mutta Haukivuorelle vain 10.8.

Onko oikein, että VR lopettaa lipun myynnin Haukivuorelle 11.8. alkaen vaikka kaikkia osapuolia ei ole kuultu, ei ole neuvoteltu eikä lopullisia päätöksiä ei ole tehty?

Otettuaan Haukivuoren aluejohtokunnan edustajat vastaan 14.5. eduskunnassa VR:n hallituksen puheenjohtaja kansanedustaja Kari Rajamäki lausui 15.5. L-S:ssa, että ”asian valmistelussa on tapahtunut muotovirhe, jota VR:n johdon on syytä pahoitella. Siinä ei otettu huomioon, että liikennöinti on osa velvoiteliikennettä. Raideliikenteen monopoliasema tuo VR:lle peruspalveluvelvoitteen, joka oli unohdettu Haukivuoren kohdalla. Junien on pakko pysähtyä Haukivuorella, Rajamäki linjaa.”

Liikenneministeri Henna Virkkunen kertoi YLE:n haastattelussa 15.5., että ”VR ei voi lopettaa junien pysähtymistä Haukivuorelle kokonaan. Haukivuoren kautta kulkee kaksi aamuvuoroa, jotka ovat niin kutsuttua velvoiteliikennettä. Niitä VR ei voi omalla päätöksellään lopettaa”.

L-S:n 16.5. ilmestyneessä numerossa kirjoitetaan, että ”Rajamäki ei ota kantaa Haukivuorella pysähtyvien vuorojen määrään, koska niistä päättäminen kuuluu liikenne- ja viestintäministeriölle sekä VR:lle. Vuorojen pitää olla järkevät. Toivoisin ja uskoisin, että näissä yksityiskohdissa kuunnellaan alueen ihmisiä” Rajamäki toteaa.

Otto Lehtipuu sanoo 6.6. L-S:ssa, että ”Hallintoneuvosto valvoo VR:n toimintaa, mutta ei se päättä VR:n päivittäisestä liiketoiminnasta”.

Haukivuorelaisten mielestä junapysähdykset eivät kuulu ainakaan suuressa mitassa päivittäisen liiketoiminnan piiriin vaikka ovatkin VR:lle kaikin puolin tarkasteltuna taloudellisesti edullisia. Sen sijaan päätöksellä on erinomaisen tärkeä, pitkäkestoinen ja pysyvä merkitys alueemme ja koko Mikkelin seudun kehittämismahdollisuuksille. Onkin kysyttävä, miksi VR:n johto suhtautuu ylimielisesti ja vähättelevästi hallintoneuvostonsa rooliin sitä ohjaavana ja valvovana yhteiskunnan kokonaisetua ajattelevana elimenä?

Ja vielä on syytä kysyä menettelikö VR:n johto oikein käydessään neuvotteluja Mikkelin edustajien kanssa 5.6. tietäen, että LVM oli jo 4.6. päättänyt lopettaa myös velvoiteliikenteen? Eikö tämä ole jo asiallisten neuvottelujen ja meidän mikkeliläisten neuvottelijoiden melkoista mitätöintiä ja vähättelyä? Näinkö VR ja liikenneministeriö kuuntelee alueen ihmisiä heitä mitä lähimmin ja monin eri tavoin, niin liikkumismahdollisuuksia suuresti rajaavasti kuin taloudellisia menetyksiä aiheuttavasti, koskettavassa asiassa?

Nyt 4.6. LVM:n tekemällä päätöksellä lakkautettavan velvoiteliikenteen osalta ihmettelemme, miten nuo kaksi aamuvuoroa (etelään klo 5.32 ja pohjoiseen klo 08.34) ovat ylipäätään päätetty ottaa aikanaan velvoiteliikenteen piiriin. Emme usko paljon erehtyvämme, jos päättelemme, että VR:n esityksestä. Ei tarvitse olla kummoinkaan ennustaja tietääkseen, että niihin ei kovin monta matkustajaa Haukivuorelta nouse. Ja, kun tämä on nyt todistettu, niin kaikki junapysähdykset voidaan saman tien lopettaa.

Miksi liikenneministeriö ei vaatinut niitä vuoroja säilytettäväksi, joita pääosa Haukivuoren aseman kautta matkustavasta 15 000 ihmisestä käyttää, ja kaikkien osapuolten kannalta katsottuna vielä kannattavasti?

Tätä on syytä ihmetellä vielä enemmän kun LVM:n yksikön päällikkö Tero Jokilehto toteaa L-S:ssa 7.6., että ”velvoiteliikenteen vuorot vaihtuvat säännöllisesti ja niitä katsotaan yhdessä VR:n kanssa”. Miksi nyt ei katsottu? Ei myöskään kysytty alueen ihmisiltä. Ei vaikuttanut mitään laajat perustelut, eikä 4.6. mennessä 1563 ihmisen allekirjoittama

vetoamusadressi. Ei, vaan tällä päätöksellä liikenneministeri ja VR rajoittavat 15 000 ihmisen itsemääräämisoikeutta ja liikkumisvapautta, jotka ovat perusoikeuksia Suomessa ja koko EU:ssa.

VR:n ja liikenneministeriön toiminnassa on ollut paljon epätarkkuuksia ja mielestämme myös tarkoituksenhakuista perusteiden muuttamista tilanteen mukaa. Hyvin toimivassa demokratiassa tämän ei soisi olevan mahdollista.

Kysymme onko VR ja LVM menetelleet joukkoliikennelain, hallintolain ja yksinoikeussopimuksen sekä EU säännösten edellyttämällä tavalla lakkauttaessaan 4 kuukauden aikaikkunassa junapysähdykset Haukivuoren asemalla?